

HERMÉSZ TRISZMEGISZTOSZ

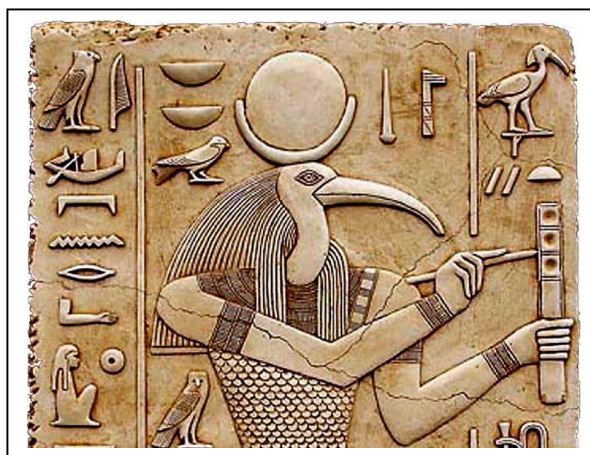
Mercurius Trismegistus volt az első bölcs, aki magát az isteni természet tanulmányozásának szentelte. *Abban az időben, amikor Mózes született, volt élete virágjában Atlas, az asztrológus a természetfilozófus Prometheus fivére, az idősebb Mercurius anyai nagyapja; ennek az unokája volt Mercurius Trismegistus.*

Művei: Corpus Hermeticum., Smaragdtábla.

A hermetikus irodalom keletkezése

A görögök Thot egyiptomi isten alakját azonosították Hermész alakjával. Hermész Trismegisztosz neve bizonyos feliratokon jelent meg egy egyiptomi paptól, Hórusztól Kr.e. 168-164 között, aki Thot követője volt. Ekkor olvasható először a 'Háromszor legnagyobb' melléknév. Thot-Hermész illetve Oszirisz kultusza később kiemelt szerephez jutott.

(Thot egyiptomi isten, Ré helyettese. A tudomány, az írás, a számolás és a tanulás istene. Bölcs tudós, aki találmányaival segíti az embereket. Ezek a számtan, a csillagászat, a geometria, az asztronómia, az időmérés, a naptár, a sakk és a kockajáték. Íbiszfejjel, vagy páviánként ábrázolták, mint az intelligencia képviselőjét, ugyanakkor az istenek hírnöke volt és lélekvezető. Egyszer vitája volt Ré-vel, a napistennel, aki nem akarta, hogy az írás tudását átadja az egyiptomiaknak, mert azt gondolta, hogy akkor azok elfelejtik használni az emlékezetüket. Thot azonban nem hallgatott rá és minden tudását átadta az embereknek.)

A **Corpus Hermeticumok** vélt forrása **Manéthon**-tól származtatható. (Manéthon i.e.4. században élt egyiptomi pap, történétíró, I. Ptolemaiosz uralkodása idején) A bölcsességeket a hieroglif jelek alapján értelmezte görög nyelven. Aggodalmát fejezte ki, hogy a görög nyelv nem adja vissza az eredeti szent egyiptomi jelírás tökéletes értelmét. Közvetlen bizonyíték nem maradt fenn arra vonatkozóan, hogy Manéthon a fordító, de jelentős szerzőnek tartották (legalább nyolc művet tulajdonítanak neki). Az a tény is mellette szól, hogy a makedón uralkodók fontosnak tartották az egyiptomi tradíciók megőrzését.

Állítólag Hermész 42 könyvet írt, amelyek kozmológiai, asztrológiai és orvosi bölcsességeket foglaltak össze. E szerint a hermetikus irodalom és asztrológia őrzi az egyiptomi papok és így az istenek (jelen esetben Thot isten) tanításait.

Ezek az iratok bizonyítékai annak, hogy a keresztény vallás előtt is történtek isteni kinyilatkoztatások, amelyeket valamilyen formába rögzítettek. Nem egyedül a keresztény hit való közvetlen Istentől.

Lactantius számára ismert volt Hermész Trismegisztosz és a neki tulajdonított Hermetikus szövegek, amelyek akkor már latinul is olvashatók voltak. (Lucius Caecilius Firmianus Lactantius ókori keresztény teológus, élt 250 és 325 között)

Cicero szerint öt Mercurius létezett, amelyik közül az egyik megölte Argoszt és Egyiptomba menekült, ahol törvényeket alkotott. (Argosz a százszemű pásztor, akire Héra istennő rábízta a tehénné változtatott Iót, hogy őrizze. Mercurius azonban Zeusz utasítására elaltatta Argoszt

nádsípjával, majd megölte. Jelen esetben Argosz nem keverendő össze sem az ugyanilyen nevű hajóépítő mesterrel, sem Odüsszeusz hűséges kutyájával.)

Alexandriai Kőrilloz (376-444. püspök) már biztosan ismert hermetikus irodalmat. Igyekezett beleilleszteni azokat a kereszténység tanaiba, mondván, hogy a kereszténység olyan ősi vallás, hogy már a pogány bölcsek ismereteiket is tartalmazza.

A keresztény írók különbséget tettek pogány és eretnek meghatározások között. Hermész Triszmegisztoszt pogánynak tekintették. (Pogány: többistenhívő, megkereszteletlen. Eretnek: valamely vallással való szembehelyezkedés.) Ezzel magyarázható, hogy Hermész írásai egyáltalán fennmaradtak és nem törölte el őket végképp a kereszténység.

Johannész Malalasz (495-578.) szír krónikaíró szerint Hermész Triszmegisztosz még a fáraók ideje előtt élt. Az ősi tudás birtokosa, aki azért kapta a 'Háromszor nagyobb' melléknevet, mert felismerte a Szentháromság igazságát. És vajon mit értünk a Szentháromság igazságán? Hermész korában ez még a szellem, a lélek és az anyag egységét jelentette. (A szellem tér és idő kiterjedés nélkül. A lélek térben és időtlenségben létezik. Az anyag térben és időben létezik.)

Az első alkímista, aki megemlíti Hermészt **Panopoliszi Zószimosz** (300 körül született és élt) A XIV. és a XX. Század között a hermetikus iratok nem voltak a figyelem középpontjában, azokat a Rózsakeresztesek és Szabadkőművesek őrizték.

A XX. Században indult a hermetikus szövegek újrafelfedezése, azokat filológiai (egy nyelv szövegeivel való foglalkozás) szempontból vizsgálták. Ennek eredménye képen fellelhető az egyiptomi eredet.

Hermetikus gyűjtemények

A Corpus Hermeticum tizenhét dialógust tartalmaz, amelyek felbukkanása aránylag későn a XIV. században történt. Akkorra már átalakuláson mentek keresztül. Beleavatkoztak, kihagytak belőle, egyes részeket már nem is Hermésznek tulajdonítottak. Találgatás tárgya, hogy mikor és hogyan jött létre. Az is torzítja a valóságot, hogy a humanisták inkább a vallás szemszögéből vizsgálták a hermetikus műveket, mint filozófiai szempontból.

Hermész Triszmegisztosznak tulajdonított gyűjteményeket két részre szokták osztani. Az egyikben asztrológiai, mágikus és alkímiai szövegek vannak, a másikban pedig filozófia jellegű iratok.

A hermetizmus fő törekvése, hogy világossá tegye az emberi lélek szerkezetét, mert csak így lehet felkészülni az anyagi világból való kiemelkedésre a szellemi lét felé. Ehhez igénybe veszi az asztrológiát, a mágiát és a filozófiát. *A tudás megszerzése a lélek útja, amely a testi világból való fokozatos eltávolodást és ezáltal az isteni megismerésnek lehetőséget jelent.*

Elejével a tudás még sokak előtt nyitva állt és nem számított bűnnek. Viszont tartottak tőle, hogy ha az isteni tudás a tömegek birtokába kerül, akkor az szerencsétlen dolgokat okoz. Ezért később a Dekánok tana az asztrológia legtítkosabb tanítása lett.

Kérdés, hogy kinek és milyen céllal íródtak a hermetikus iratok? Erre vonatkozóan nem maradt ránk adat, így csak valószínűsíthető, hogy iskola, kis közösség tanítására szolgáltak, mivel nem volt hermetikus vallás vagy szekta. Ennek ellenére léteztek olyan vallási közösségek, akik istenként tisztelték Hermész Triszmegisztoszt.

Hermetikus asztrológia

A tanítás legfontosabb része az ember kozmikus sorsa. A végzet megismerése arra vonatkozik, hogy ezáltal felszabadítsa önmagát az ismeretlen alól. Jegyek helyett dekanátusok voltak. (A dekanátus a jegyeket három részre 10 fokra osztja, így összesen 36 van belőle.

Ezeket ma is használjuk.) A csillagistenségek kozmikus erőket képviseltek. Az égitestek összekapcsolódnak a dekanátusokkal. Az egyes dekanátusok testrészeket is jelöltek. A horoszkóp célja nem a prognózis volt, hanem az asztrális istenségek megismerése és hatása az egyénre. A sorsnak való alávetettség a bölcsesség következménye. Az égitestek mozgásukkal az időt és a változást kényszerítik az anyag világába, egyben a világban létezőkre.

Megemlítik továbbá, hogy az állócsillagok a zodiákus között helyezkednek el – tehát a külső szférában – és kapcsolatot tartanak fenn a kozmoszban és kifejezik azok mozgását.

Az álmokat látomásként használták, valamint álm közben a testből kilépve közelebb kerültek a magasabb rendű szellemi felismerésekhez, mivel ebben az állapotban a fizikai test nem tud hatást gyakorolni a szellemre. Alvás közben a testi érzékelés és a szenvedélyek nem fedik el az Istenhez, vagyis saját magunkhoz vezető utat.

Az égitestek rendezett mozgása által leképezhetővé, szemléletessé vált az idő és ez az alapja az idő mérésének is.

Az az elv, hogy a lélekkel való foglalkozás felkészülés a halálra – és ezt már Szókratész is vallotta – önmagában is feltételezi a reinkarnáció körforgását és egyáltalán a létezését.

Hermetikus lélektan

A lélek részei a következők: Életerő, amely biztosítja az élőlény fennmaradását. Maga a lélek, amely a szenvedélyek és a gondolkodás funkciója felett rendelkezik.

A lélek a testbe kerülve válik többrétegűvé, de ennek ellenére megtartja halhatatlanságát.

Hermetikus dialógus a lélekvándorlásról

Minden élőlény isteni rendelés útján kerül a neki megfelelő testbe. Egy emberi testbe került lélek, bármennyire is bűnös nem kerülhet létállapotánál alacsonyabb helyzetbe. Vagyis ember nem kerülhet állat testébe. A meglelkesülés iránya mindig egyirányú és felfelé mutat a fejlődésen. Ez azért van így, mert az ember már összekapcsolódott az isteni eredetű elemmel.

Tabula Smaragdina

A hagyomány szerint a táblát egy egyiptomi sírban találtál Hermész Trismegisztosz múmiája mellett, erre azonban nincs bizonyíték, mert a tábla elveszett. Tartalma hellenisztikus forrásból maradt vissza. (Wikipédia)

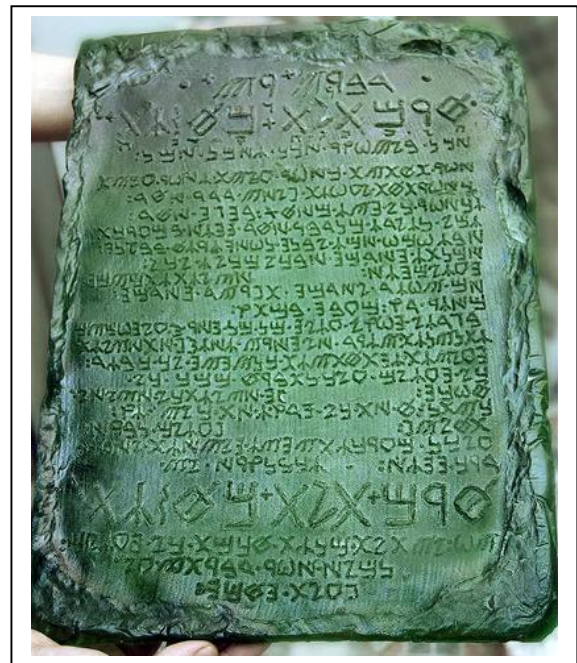
Ez a mű Hermész Trismegisztosz tizenhárom pontban összeszedett írása, amely a teremtés lényegét foglalja magába.

1. Való, hazugság nélkül, biztos és igaz. (A valós igazság szubjektív és előítéletek nélküli.)

2. Ami lent van, az megfelel annak ami fent van és ami fent van az megfelel annak ami lent van, hogy az egyetlen varázslatának műveletét végrehajtsd. (A kicsi leképezi a nagyot és fordítva.)

3. Ahogy minden dolog az egyből származik, az egyetlen gondolatból, a természetben minden dolog átvitelrel az egyből keletkezik. (Minden a Teremtőtől származik.)

4. Atyja a Nap, anyja a Hold, a Szél hordozta méhében, a Föld táplálta. (Az ős anya és apa szellemet visz az anyagba.)

5. ***Ő a théleszma, az egész világ nemzője.*** (A théleszma a lélek a szellemi energiák közvetítője.)
6. ***Ereje tökéletes, ha a földre visszafordul.*** (Az energia létrehozza a teremtést.)
7. ***Válaszd el a Tüzet a Földtől, a könnyűt a nehézről, tudással, szenvedéllyel.*** (A polaritás tudatos és tudásalapú értelmezése.)
8. ***A földről az égbe emelkedik, aztán ismét a földre leszáll, a felső és az alsó erőket magába szívja. Az uralmat az egész világ felett így nyered el. E perctől fogva előled minden sötétség kitér.*** (A világot érteni teljes egészében csak úgy lehet, ha megértjük a háromság egységét.)
9. ***Minden erőben ez az erő ereje, mert a finomat és a nehezet áthatja.*** (A felemelkedés kulcsa a lélek ereje.)
10. ***A világot így teremtették.***
11. ***Ez az átvitel varázslata és ennek ez a módja.*** (Lényeges az előítélet mentesség.)
12. ***Ezért hívnak Hermész Triszmegisztosznak, mert a világegyetem tudásának mindhárom része az enyém.***
13. ***Amit a Nap műveletéről tudtam, befejeztem.***

Felhasznált irodalom:

Hamvas Endre Ádám: A lélek megváltozásának hermészi útja (egyetemi jegyzet)

Huszár Attila szakdolgozata Hermésről (2006)

Corpus Hermeticum x Tabula Smaragdina (Prókai Attila, Dr.Kássa László)

Ki kicsoda a mitológiában (Gyűjtemény)

A dőlt betűs részek szó szerinti idézetek.

2018. 03. 26.

Ujvári Csilla